

ЕКЛИСИАСТ

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

ГЛАВА 1

Думите на проповедника, Давидовия син, цар в Ерусалим: -

² Суета на суетите, казва проповедникът; Суета на суетите, всичко е суета.

³ Каква полза за човека от всичкия му труд В който се труди под слънцето?

⁴ Едно поколение преминава, и друго поколение дохожда; А земята вечно стои.

⁵ Също и слънцето изгрява, и слънцето захожда, И бърза да отива към мястото гдето трябва да изгрява.

⁶ Вятърът отива към юг, И се връща към север; Вятърът постоянно обикаля в отиването си, И пак се връща в своите кръгообращения.

⁷ Всичките реки се вливат в морето, И пак морето не се напълня; На мястото гдето отиват реките, Там те непрестанно {Еврейски: Се връщат да.} отиват.

⁸ Всичките неща са досадни, - Човек не може да изкаже до колко; Окото не се насища с гледане, Нито се напълня ухото със слушане.

⁹ Каквото е станало, това е, което ще стане; И каквото е било извършено, това е, което ще се извърши; И няма нищо ново под слънцето.

¹⁰ Има ли нещо, за което може да се каже: Виж! това е ново? То е вече станало във вековете, които са били преди нас.

¹¹ Не се помнят предишните поколения; Нито ще се помнят послешните, грядущите, поколения, Между ония, които ще идат подир.

¹² Аз проповедникът бях цар Над Израиля в Ерусалим;

¹³ И предадох сърцето си да издиря И да изпитам чрез мъдростта Относно всичко що става под небето. Тежък е тоя труд, който Бог е дал на човешките чада За да се трудят в него.

¹⁴ Видях всичките дела, що се вършат под слънцето; И, ето, всичко е суета и гонене на вятър.

¹⁵ Кривото не може да се изправи; И това, което е недоизпълнено, не може да се брои.

¹⁶ Аз се съвещавах със сърцето си и рекох: Ето, станах велик, и съм умножавал мъдростта си Повече от всички, които са били преди мене в Ерусалим; Да! сърцето ми е имало голяма опитност в мъдрост и знание.

¹⁷ И предадох сърцето си, за да позная мъдростта, И да позная лудостта и безумието. Познах, че и това е гонене на вятър.

¹⁸ Защото в многото мъдрост има много досада; И който увеличава знание увеличава и печал.

ГЛАВА 2

Аз рекох на сърцето си: Ела сега, да те опитам с веселба, Затова се наслаждавай с благо; И, ето, и това беше суета.

² Рекох за смеха: Лудост е, - И за веселбата: Що ползува тя?

³ Намислих в сърцето си да веселя плътта си с вино, Докато сърцето ми още се управляваше от мъдростта, И да усвоя безумието докле видя какво е добре да вършат човешките чада Под небето през всичките дни на живота си.

⁴ Направих си големи работи; Съградих си къщи; насадих си лозя;

⁵ Направих си градини и садове, И насадих в тях всякакви плодни дървета;

⁶ Направих си водоеми, за да поя от тях Насажденият с дървета лес;

⁷ Придобих слуги и слугини, И имах слуги родени в дома ми; Имах още добитък и стада Повече от всички, които са били преди мене в Ерусалим;

⁸ Събрах си и сребро, и злато, И особените скъпоценности на царете и на областите; Набавих си певци и певици, И насладите на човешките чада - Наложници твърде много.

⁹ Така станах велик и уголемих се Повече от всички, които са били преди мене в Ерусалим; Още и мъдростта ми си остана в мене.

¹⁰ И от всичко, което пожелаха очите ми, Нищо не им отрекох; Не спрях сърцето си от никаква веселба; Защото сърцето ми се радваше във всичките ми трудове, И това беше делът ми от всичкия ми труд.

¹¹ Тогава разгледах всичките дела, Които бяха извършили ръцете ми, И труда в който бях се трудил; И, ето всичко беше суета и гонене на вятър, И нямаше полза под слънцето.

¹² И обърнах се да разгледам Мъдростта, и лудостта, и безумието, Защото що може да стори човек, който е дошъл подир царя Относно това, което е вече сторено?

¹³ Тогава видях, че мъдростта превъзхожда безумието, Както светлината превъзхожда тъмнината.

¹⁴ На мъдрия очите са в главата му, А безумният ходи в тъмнина; Обаче аз познах още, че една участ Постига всички тях.

¹⁵ Тогава рекох в сърцето си: Каквото постига безумния Това ще постигне и мене; Защо, прочее, бях аз по-мъдър? За туй рекох в сърцето си, Че и това е суета.

¹⁶ Защото както на безумния така и на мъдрия, Не остава вечно паметта му, Понеже в идните дни всичко ще е вече забравено; И как умира мъдрият? - Както и безумният.

¹⁷ Затова намразих живота, Защото тежки ми се видяха делата, които стават под слънцето; Понеже всичко е суета и гонене на вятър.

¹⁸ Намразих още и всичкия си труд, В който съм се трудил под слънцето, Защото трябва да го оставя на човека, който ще бъде подир мене;

¹⁹ И кой знае мъдър ли ще бъде той или безумен? Но пак той ще властвува над всичкия ми труд, в който съм се трудил, И в който показах мъдрост под слънцето. И това е суета.

²⁰ Затова аз наново направих сърцето си да се отчае Поради всичкия труд, в който съм се трудил под слънцето.

²¹ Защото има човек, който се е трудил С мъдрост, със знание и със сполука; Но пак той ще остави всичко за дял на едного, Който не е участвувал в труда му. И това е суета и голямо зло.

- ²² Защото каква полза на човека от всичкия му труд И от грижата на сърцето му, За което се изморява под слънцето?
- ²³ Понеже всичките му дни са само печал, И трудовете му скръб; И още и нощем сърцето му не си почива. И това е суета.
- ²⁴ Няма по-добро за човека освен да яде и да пие. И да прави душата си да се наслаждава от доброто на труда му. И аз видях, че и това е от Божиата ръка.
- ²⁵ Защото кой може да яде, И кой може да се наслаждава, повече от мене?
- ²⁶ Понеже Бог дава на угодния Нему човек Мъдрост, и знание, и радост; А на грешния дава да се труди, и да събира, и да трупам, - За да даде всичко на угодния Богу. И това е суета и гонене на вятър.

ГЛАВА 3

Има време за всяко нещо, И срок за всяка работа под небето:

- ² Време за раждане, и време за умирање; Време за насаждане, и време за изкореняване насаденото;
- ³ Време за убиване, и време за изцеляване; Време за събаряне, и време за градене;
- ⁴ Време за плачене, и време за смеене; Време за жалеене, и време за ликуване;
- ⁵ Време за разхвърляне камъни, и време за събиране камъни; Време за прегръщане, и време за въздържане от прегръщането;
- ⁶ Време за търсене, и време за изгубване; Време за пазене, и време за хвърляне;
- ⁷ Време за раздиране, и време за шиене; Време за мълчание, и време за говорене;
- ⁸ Време за обичане и време за мразене; Време за война, и време за мир.
- ⁹ Каква полза за онзи, който работи От онова, в което се труди той?
- ¹⁰ Видях труда, който даде Бог На човешките чада, за да се трудят в него.
- ¹¹ Той е направил всяко нещо хубаво на времето му; Положил е и вечността в тяхното сърце, Без обаче да може човек да издири Отначало до край делото, което е направил Бог.
- ¹² Познах, че няма друго по-добро за тях, Освен да се весели всеки, и да благоденствува през живота си;
- ¹³ И още всеки човек да яде и да пие И да се наслаждава от доброто на всичкия си труд. Това е дар от Бога.
- ¹⁴ Познах, че всичко що прави Бог ще бъде вечно; Не е възможно да се притури на него, нито да се отнеме от него; И Бог е направил това, за да се боят хората от Него.
- ¹⁵ Каквото съществува е станало вече; И каквото ще стане е станало вече; И Бог издирва наново онова, което е било отласнато.
- ¹⁶ Видях още под слънцето Мястото на съда, а там беззаконието, - И мястото на правдата, а там неправдата.
- ¹⁷ Рекох в сърцето си: Бог ще съди праведния и нечестивия; Защото има време у Него за всяко нещо и за всяко дело.
- ¹⁸ Рекох в сърцето си относно човешките чада, Че това е за да ги опита Бог, И за да видят те, че в себе си са като животни.
- ¹⁹ Защото каквото постига човешките чада Постига и животните: една участ имат; Както умира единият, така умира и другото; Да! един дух имат всичките; И човек не превъзхожда в нищо животното, Защото всичко е суета.

- ²⁰ Всички отиват в едно място; Всички са от пръстта, и всички се връщат в пръстта.
- ²¹ Кой знае, че духът на човешките чада, възлиза горе, И, че духът на животното слиза долу на земята?
- ²² Видях, прочее, че за човека няма по-добро, Освен да се радва в делата си; Защото това е делът му; Понеже кой ще го възвърне надире за да види Онова, което ще бъде подир него?

ГЛАВА 4

Тогава, като изново размишлявах Всичките угнетения, които стават под слънцето, И видях сълзите на угнетяваните, че нямаше за тях утешител, И че силата беше в ръката на ония, които ги угнетяваха, А за тях нямаше утешител,

² Затова аз облажавах умрелите, които са вече умрели, Повече от живите, които са още живи;

³ А по-щастлив и от двамата считах оня, който не е бил още, Който не е видял лошите дела, които стават под слънцето.

⁴ Тогава видях всеки труд и всяко сполучливо дело, Че поради него на човека завижда ближния му. И това е суета и гонене на вятър.

⁵ Безумният сгъва ръцете си И яде своята си плът,

⁶ И казва: По-добре една пълна шепа със спокойствие, Отколкото две пълни шепи с труд и гонене на вятър.

⁷ Тогава изново видях само суета под слънцето.

⁸ Има такъв, който е самичък, който няма другар, Да! Няма нито син, нито брат; Но пак няма край на многото му труд, Нито се насища окото му с богатство, И той не думва: За кого, прочее, се трудя аз И лишавам душата си от благо? И това е суета и тежък труд.

⁹ По-добре са двама, отколкото един, Понеже те имат добра награда за труда си;

¹⁰ Защото, ако паднат, единият ще дигне другаря си; Но горко на оня, който е сам, когато падне, И няма друг да го дигне.

¹¹ И ако легнат двама заедно ще се стоплят; А един как ще се стопли сам?

¹² И ако някой надвие на един, който е сам, Двама ще му се опрат; И тройното въже не се къса скоро.

¹³ По-добър е беден и мъдър младеж, Отколкото стар и безумен цар, Който не знае вече да приема съвет;

¹⁴ Защото единият излиза из тъмницата {Еврейски: Къщата на веригите.} за да царува, А другият, и цар да се е родил, става сиромас.

¹⁵ Видях всичките живи, които ходят под слънцето, Че бяха с младежа, втория, който стана вместо него;

¹⁶ Нямаше край на всичките люде, На всичките, над които е бил той; А идещите подир него не ще се зарадват в него. Наистина и това е суета и гонене на вятър.

ГЛАВА 5

Пази ногата си, когато отиваш в Божия дом, Защото да се приближиш да слушаш е по-добро, Отколкото да принесеш жертва на безумните, Които не знаят, че струват зло.

- ² Не прибързвай с устата си, Нито да бърза сърцето ти да произнася думи пред Бога; Защото Бог е на небесата, а ти на земята, Затова нека бъдат думите ти малко;
- ³ Защото, както съновидението произхожда от многото занимание, Така и гласът на безумния от многото думи.
- ⁴ Когато направиш обрек Богу, Не се бави да го изпълниш, Защото Той няма благоволение в безумните; Изпълни това, което си обрекъл.
- ⁵ По-добре да се не обричаш, Отколкото да се обречеш и да не изпълниш.
- ⁶ Не позволявай на устата си да вкарат в грях плътта ти; И не казвай пред Божия служител {Еврейски: Пред ангела.}, че е било по небрежение; Защо да се разгневи Бог на гласа ти, И да погуби делото на ръцете ти?
- ⁷ Защото, макар да изобилват сънища и суети и много думи, Ти се бой от Бога.
- ⁸ Ако видиш, че сиромашът се угнетява, И че правосъдието и правдата в държавата се изнасилват, Да се не почудиш на това нещо; Защото над високия надзирава по-висок, И над тях има по-високи.
- ⁹ При това, ползата от земята е за всичките, И сам царят служи на нивите.
- ¹⁰ Който обича среброто не ще се насити от сребро, Нито с доходи оня, който обича изобилието. И това е суета.
- ¹¹ Когато се умножават богатата, Умножават се и ония, които ги ядат; И каква полза има на притежателите им Освен да ги гледат с очите си?
- ¹² Сънят на работникът е сладък, малко ли е ял, или много; А пресищането на богатия не го оставя да спи.
- ¹³ Има тежко зло, което видях под слънцето, именно, Богатство пазено от притежателя му за собствената му вреда;
- ¹⁴ И онова богатство се изгубва чрез зъл случай, И не остава нищо в ръката на сина, когото е родил.
- ¹⁵ Както е излязъл из утробата на майка си, Гол ще отиде пак както е дошъл, Без да вземе нещо от труда си, За да го занесе в ръката си.
- ¹⁶ Още и това е тежко зло, Че по всичко, както е дошъл, така ще и да отиде; И каква полза за него, че се е трудил за вятъра?
- ¹⁷ Още и през всичките си дни яде в тъмнина, И има много досада и болест и негодуване.
- ¹⁸ Ето какво видях аз за добро и прилично: Да яде някой и да пие, И да се наслаждава от благото на всичкия си труд, В който се труди под слънцето, През всичките дни на живота си, които му е дал Бог; Защото това е делът му.
- ¹⁹ И на който човек е дал Бог богатство и имот, И му е дал власт да яде от тях, И да взема дяла си, и да се весели с труда си, - Това е дар от Бога.
- ²⁰ Защото няма много да помни дните на живота си, Понеже Бог му отговаря с веселието на сърцето му.

ГЛАВА 6

Има зло, което видях под слънцето, И е тежко върху човеците:

- ² Човек, на когото Бог дава богатство и имот и почест, Така щото душата му не се лишава от нищо що би пожелал, На когото, обаче, Бог не дава власт да яде от тях, Но чужденец ги яде. Това е суета и лоша болест.
- ³ Ако роди човек сто чада, И живее много години, Така щото дните на годините му да

станат много, А душата му да не се насити с благо, И още той не приема прилично погребение, - Казвам, че пометничето е по-щастливо от него;

⁴ Защото то е дошло в нищожество, и отива в тъмнина, И името му се покрива с тъмнина;

⁵ При туй, то не е видяло слънцето, и не е познало нищо, - По-добре е на него, отколкото на онзи.

⁶ Дори два пъти по хиляда години, ако би живял някой, и не види добро, Не отиват ли те всички в едно място?

⁷ Всичкият труд на човека е за устата му; Душата обаче не се насища.

⁸ Защото какво предимство има мъдрият над безумния? Или какво предимство има сиромашът, който умее как да се обхожда пред живите?

⁹ По-добре е да гледаш нещо с очите си, Отколкото да блуждаеш с желанието си. И това е суета и гонене на вятър.

¹⁰ Всяко нещо, което е съществувало, вече си е получило името; И известно е, че оня, чието име е Човек {Или: Адам, т.е., Червеникав (направен от червена пръст)}, Не може да се състезава с по-силния от него.

¹¹ Понеже има много неща, които умножават суетата, То каква полза за човека?

¹² Защото кой знае кое е добро за човека В живота, във всичките дни на суетния му живот; Който минава като сянка? Понеже кой ще извести на човека Какво ще бъде подир него под слънцето?

ГЛАВА 7

Добро име струва повече от скъпоценно миро. И денят на смъртта повече от деня на раждането.

² По-добре да отиде някой в дом на жалеене, Отколкото да отиде в дом на пируване; Защото това е сетнината на всеки човек, И живият може да го вложи в сърцето си.

³ По-полезна е печалта от смеха; Защото от натъжеността на лицето сърцето се развеселява.

⁴ Сърцето на мъдрите е в дома на жалеене; А сърцето на безумните е в дома на веселие.

⁵ По-добре е човек да слуша изобличение от мъдрия, Нежели да слуша песен от безумните;

⁶ Защото какъвто е шумът на тръните под котела, Такъв е смехът на безумния. И това е суета.

⁷ Наистина изнудването прави мъдрия да избезумява; И подарък разтлява сърцето.

⁸ По-предпочително е свършването на работата, нежели започването ѝ; По-добър е дълготърпеливият, нежели високоумният.

⁹ Не бързай да се досадиш в духа си; Защото досадата почива на гърдите на безумните.

¹⁰ Да не речеш: Коя е причината Дето предишните дни бяха по-добри от сегашните? Защото не питаш разумно за това.

¹¹ Мъдростта е равноценна с едно наследство, Даже и по-ценна е на ония, които гледат слънцето;

¹² Защото, не само че мъдростта е защита както и парите са защита, Но

предимството на знанието е, че мъдростта запазва живота на ония, които я имат.

13 Разгледай делото Божие; Защото кой може да изправи онова, което Той е направил криво?

14 Във време на благоденствие бъди весел, А във време на злополука бъди разсъдлив; Защото Бог постави едното до другото, За да не може човек да открие нищо, което ще бъде подир него.

15 Всичко това видях в суетните си дни: Има праведен, който загива в правдата си, И има нечестив, който дългоденствува в злотворството си.

16 Не ставай прекалено праведен, И не мисли себе си чрезмерно мъдър; Защо да се погубиш?

17 Не ставай прекалено зъл, и не бивай безумен; Защо да умреш преди времето си?

18 Добре е да се придържаш за едното, И да не оттегляш ръката си от другото; Защото който се бои от Бога ще се отърве от двете {Еврейски: От всички тези.}.

19 Мъдростта крепи мъдрия повече От десетина началника, които са в града.

20 Наистина няма праведен човек на земята, Който да струва добро и да не греши.

21 И не обръщай внимание на всичките думи, които се говорят, Да не би да чуеш слугата си да те кълне;

22 Защото сърцето ти познава, че и ти подобно Си проклинал други много пъти.

23 Всичко това опитах чрез мъдростта. Рекох: Ще бъда мъдър; но мъдростта се отдалечи от мене.

24 Онова, което е, е много далеч и твърде дълбоко; Кой може да го намери?

25 Аз изново се предадох от сърцето си Да науча, и да издиря, и да изследвам мъдростта и разума, И да позная, че нечестие е безумие, и че глупостта е лудост;

26 И намирам, че е по-горчива от смърт Оная жена, чието сърце е примки и мрежи, и ръцете й окови; Който е добър пред Бога ще се отърве от нея; А грешникът ще бъде хванат от нея.

27 Виж, това намерих, казва проповедникът, Като изпитвах нещата едно по едно, за да намеря причината;

28 (И душата ми още го изследва, но не съм го намерил); Един мъж между хиляда намерих; Но ни една жена между толкова {Еврейски: Всички тези.} жени не намерих.

29 Ето, това само намерих, Че Бог направи човека праведен, Но те изнамериха много измишления.

ГЛАВА 8

Кой е като мъдрия? И кой знае изяснението на нещата? Мъдростта на човека осветлява лицето му, И коравината на лицето му се променява.

2 Аз те съветвам да пазиш царската заповед, А най-вече заради клетвата пред Бога.

3 Не бързай да излезеш от присъствието му; Не постоянствуй в лоша работа, Защото върши всичко каквото иска,

4 Тъй като думата на царя има власт, И кой ще му рече: Що правиш?

5 Който пази заповедта няма да види нещо зло; И сърцето на мъдрия познава, че има и време и съдба за непокорството.

6 Понеже за всяко нещо има време и съдба; Защото окаянството на човека е голямо върху него,

7 Понеже не знае какво има да стане; Защото кой може да му яви как ще бъде?

- ⁸ Няма човек, който да има власт над духа та да задържи духа, Нито да има власт над деня на смъртта; И в тая война няма уволнение, Нито ще избави нечестията ония, които са предадени на него.
- ⁹ Всичко това видях, като занимах сърцето си С всяко дело, което става под слънцето, Че има време, когато човек властвува над човека за негова повреда.
- ¹⁰ При това, видях нечестивите погребани, Които бяха дохождали и отивали от светото място; И те бидоха забравени в града гдето бяха така сторили. И това е суета.
- ¹¹ Понеже присъдата против нечестиво дело не се изпълнява скоро, Затова сърцето на човешките чада е всецяло предадено да струва зло.
- ¹² Ако и грешникът да струва зло сто пъти и да дългоденствува, Пак аз това зная, че ще бъде добре, На ония, които се боят от Бога, които се боят пред Него;
- ¹³ А на нечестивия не ще бъде добре, Нито ще се продължат дните му, които ще бъдат като сянка, Защото той не се бои пред Бога.
- ¹⁴ Има една суета, която става на земята: Че има праведни, на които се случва според делата на нечестивите, А пак има нечестиви, на които се случва според делата на праведните. Рекох, че и това е суета.
- ¹⁵ Затова аз похвалих веселбата, Защото за човека няма по-добро под слънцето, Освен да яде и да пие и да се весели, И това да му остава от труда му, През всичките дни на живота му, които Бог му е дал под слънцето.
- ¹⁶ Когато предадох сърцето си да позная мъдростта, И да видя труденето, което ставаше по земята, Как очите на някои не виждат сън ни денем ни нощем,
- ¹⁷ Тогава видях цялото Божие дело, Че човек не може да издири делото, което става под слънцето; Понеже колкото и да се труди човек да го търси, Пак няма да го намери; Па дори ако и мъдрият да рече да го познае, Не ще може да го намери;

ГЛАВА 9

- ¹ Защото всичко това вложих в сърцето си, Да издира всичко това, Че праведните и мъдрите и делата им са в Божията ръка; Няма човек, който да знае Дали любов или омраза го очаква; Всичко е неизвестно пред тях.
- ² Всичко постига всичките еднакво; Една е участта на праведния и на нечестивия, На добрия и на нечестивия, на чистия и на нечистия, На онзи, който жертвува, и на онзи, който не жертвува; Както е добрият, така е и грешният, И оня, който се кълне, както оня, който се бои да се кълне.
- ³ Това е злото между всичко, което става под слънцето, Че една е участта на всичките, И най-вече, че сърцето на човешките чада е пълно със зло, И лудост е в сърцето им, докато са живи, И че после слизат при мъртвите.
- ⁴ Защото за онзи, който се съобщава с всички живи, има надежда; Понеже живо куче струва повече от мъртъв лъв.
- ⁵ Защото живите поне знаят, че ще умрат; Но мъртвите не знаят нищо, нито вече придобиват, Понеже споменът за тях е забравен;
- ⁶ Още и любовта им, и омразата им, и завистта им са вече изгубени, Нито ще имат вече някога дял в нещо що става под слънцето.
- ⁷ Иди, яж хляба си с радост, и пий виното си с весело сърце, Защото Бог вече има благоволение в делата ти.
- ⁸ Дрехите ти нека бъдат винаги бели, И миро да не липсва от главата ти.

- ⁹ Радвай се на живота с жената, която си възлюбил, През всичките дни на суетния си живот, Които ти са дадени под слънцето, - През всичките дни на твоята суета; Защото това ти е делът в живота И в труда ти, в който се трудиш под слънцето.
- ¹⁰ Всичко що намери ръката ти да прави според силата ти, направи го; Защото няма ни работа, ни замисъл, ни знание, ни мъдрост в гроба {Или: Шеол.} гдето отиваш.
- ¹¹ Обърнах се, и видях под слънцето Че надтичването не е на леките, нито боят на силните, Нито хлябът на мъдрите, нито богатството на разумните, Нито благоволенieto на изкусните; Но на всичките се случва според времето и случая.
- ¹² Защото и човек не знае времето си Както рибите, които се улавят в жестока {Еврейски: Зла.} мрежа, И както птиците, които се улавят в примка, Така се улавят човешките чада в лошо време, Когато то внезапно ги връхлети.
- ¹³ И това видях като мъдрост под слънцето, (И тя ми се видя голяма):
- ¹⁴ Имаше малък град, и малцина мъже в него; И дойде против него велик цар та го обсади, И издигна против него големи могили.
- ¹⁵ Но в него се намери сиромаш и мъдър човек, И той с мъдростта си избави града; Но никой не си спомни за онзи сиромаш човек.
- ¹⁶ Тогава рекох: Мъдростта струва повече от силата; А при все това, мъдростта на сиромаша се презира, И думите му не се слушат.
- ¹⁷ Думите на мъдрите тихо изговорени се слушат Повече от вика на онзи, който властвува между безумните.
- ¹⁸ Мъдростта струва повече от военните оръжия; А един грешник разваля много добри неща.

ГЛАВА 10

- У**мрели мухи правят мирото на мировареца да вонява и да кипи; Така и малко безумие покварява онзи, който е уважаван за мъдрост и чест.
- ² Разумът на мъдрия е в десницата му, А разумът на безумния в левицата му.
- ³ Докато безумният още ходи в пътя, разумът {Еврейски: Сърцето.} му не му достига. И той се прогласява на всичките, че е безумен.
- ⁴ Ако гневът на управителя се подигне против тебе не напускай мястото си, Защото отстъпването отвърща големи грешки,
- ⁵ Има зло, което видях под слънцето, - Погрешка, като че ли произхождаща от владетеля, - и това е, че
- ⁶ Безумният се поставя на висок чин, А богатите седят в долни места.
- ⁷ Видях слуги на коне, И князе ходещи като слуги по земята.
- ⁸ Който копае яма ще падне в нея; И който разбива ограда, него змия ще ухапе.
- ⁹ Който кърти камъни ще се повреди от тях; И който цепи дърва се излага на опасност от тях;
- ¹⁰ Ако се затъпи желязото, и не се наточи острието му, Тогава трябва да се напруга повече със силата; А мъдростта е полезна за упътване.
- ¹¹ Ако ухапе змията преди да бъде омаяна, Тогава няма полза от омайвача {Или: Наистина, ако няма омайване, змията ще ухапе; и клеветникът не е по-добър.}.
- ¹² Думите из устата на мъдрия са благодатни; А устните на безумния ще погълнат самия него;
- ¹³ Защото първите думи, които изговаря, са безумие, И край на говоренето му е

пакостна лудост.

14 Безумният тъй също умножава думи; Но пак човек не знае какво ще бъде; И кой може да му яви какво ще бъде подир него?

15 Труда на безумните ги уморява, Понеже ни един от тях не знае пътя за града.

16 Горко ти, земьо, когато царят ти е дете, И началниците ти ядат рано!

17 Блазе ти, земьо, когато царят ти е син на благородни, И началниците ти ядат на време, - за подкрепа, а не за опиване!

18 От голяма леност засяда къщният покрив; И от безделието на ръцете прокапва къщата.

19 Угощения се правят за веселба, и виното весели живота; А парите отговарят на всичко.

20 Да не прокълнеш царя нито даже в мисълта си, И да не прокълнеш богатия нито в спалнята си; Защото въздушна птица ще отнесе гласа, И крилатото ще извести това нещо.

ГЛАВА 11

Хвърли хляба си по водата, Защото след много дни ще го намериш!

2 Дай дял на седмина, и дори на осмина; Защото не знаеш какво зло ще бъде на земята.

3 Ако са пълни облаците, изливат дъжд на земята; И ако падне дърво към юг или към север, На мястото гдето падне дървото, там ще си остане.

4 Който се визира във вятъра няма да сее; И който гледа на облаците няма да жъне.

5 Както не знаеш как се движи {Еврейски: Какъв е пътят на.} духът, Нито как се образуват костите в утробата на непразната, Така не знаеш и делата на Бога, Който прави всичко.

6 Сей семето си заран, и вечер не въздържай ръката си; Защото не знаеш кое ще успее, това ли или онова, Или дали ще са и двете еднакво добри.

7 Наистина светлината е сладка, И приятно е на очите да гледат слънцето;

8 Да! ако и да живее човек много години, Нека се весели през всички тях; Но нека си спомня и за дните на тъмнината, защото ще бъдат много. Все що иде е суета.

9 Весели се младежо, в младостта си И нека те радва сърцето ти в дните на младостта ти, И ходи по пътищата на сърцето си, И според каквото гледат очите ти! Но знай, че за всичко това Бог ще те доведе на съд.

10 Затова отмахни от сърцето си досадата, И отдалечи от плътта си всичко що докарва неволя; Защото младостта и юношеството са суета.

ГЛАВА 12

И помни Създателя си в дните на младостта си, Преди да дойдат дните на злото, И стигнат годините, когато ще речеш: Нямам наслада от тях, -

2 Преди да се помрачи слънцето и светлината, луната и звездите, И да се върнат облаците подир дъжда;

3 Когато стражите на къщата ще треперят, И силните мъже ще се прегърбят, И ония, които мелят, ще престанат защото намаляха, И на тия, които гледат през прозорците, ще се стъмни;

- ⁴ Когато вратите ще се затворят при пътя, Като ослабне гласът на мелницата; И при гласа на птицата ще стане човек, И всичките звукове {Еврейски: Дъщери.} на песента ще ослабнат;
- ⁵ Още когато ще се боят от всичко, що е високо, И ще треперят в пътя; Когато бадемът се разцъфти, и скакалецът натегне, и всяка охота изчезне; Защото човек отива във вечния си дом, И жалеещите обикалят улиците, -
- ⁶ Преди да се скъса сребърната верижка и да се счупи златната чаша, Или се строши стомната при извора, Или се счупи колелото над кладенеца,
- ⁷ И се върне пръстта в земята както е била, И духът се върне при Бога, Който го е дал.
- ⁸ Суета на суетите, казва проповедникът, Всичко е суета.
- ⁹ И колкото по-мъдър ставаше проповедникът, Толкова повече поучаваше хората на знание; А най-вече измисляше и издирваше И нареждаше много притчи.
- ¹⁰ Проповедникът се стараеше да намери угодни думи, И това, което бе с правота написано, думи на истина.
- ¹¹ Думите на мъдрите са като остени; И като заковани гвоздеи са думите на събирачите на изреченията, Дадени от единия пастир.
- ¹² А колкото за нещо повече от това, сине мой, приеми увещание, Че правене много книги няма край, И много четене е труд на плътта.
- ¹³ Нека чуем край на цялото слово: Бой се от Бога и пази заповедите Му, Понеже това е всичко за човека {Или: Това е длъжността на.};
- ¹⁴ Защото, относно всяко скрито нещо, Бог ще докара на съд всяко дело, Било то добро или зло.

For other languages please go to www.wordproject.org